

100 % FÖRNYELSEBART I FINLAND

Det nya regeringsprogrammet skall ange den nya riktningen för den finländska energipolitiken: Ett modernt och hållbart energisystem, som bygger helt på förnyelsebara energikällor.

Energibranschen står inför i en stor omställning på global nivå. Vi måste sluta använda fossila bränslen på grund av klimatförändringen, vattenbristen och de knappa naturresurserna. Samtidigt ser framtiden ljus ut för de förnyelsebara energikällorna. Tekniken har slagit igenom snabbare än väntat. För finländskt kunnande och den finländska industrin innebär det här en enorm möjlighet. Vi har inte råd att komma på efterkälken. De framgångsrikaste företagen kan stöda sig på en hemmamarknad som sporrar till försök, innovationer, problemlösning och till att ta i bruk ny teknologi.

SNABBARE MOT FRAMTIDEN

Det nya regeringsprogrammet skall ange den nya riktningen för den finländska energipolitiken: Ett modernt och hållbart energisystem, som bygger helt på förnyelsebara energikällor.

Bindande minimimål för vindkraft, solenergi, värmepumpar och biogas skall fastställas fram till åren 2025 och 2030 och bättre styrmedel skall tas i bruk. Energiproduktionen och energimarknaden förnyas i snabb takt i Europa och i andra delar av världen. Också vi måste uppdatera våra målsättningar och styrmedel. Branschens aktörer behöver en politisk signal i form av tydliga och ambitiösa målsättningar. I annat fall kommer hemmamarknaden att sväva omkring i osäkerhet. Målsättningarna fram till år 2020 fastställdes på EU-nivån, men de bindande målen för åren 2025 och 2030 skall fastställas på nationell nivå.

Användning av biomassa skall vara hållbar och kan då öka. Vi kan öka användningen av bioenergi i Finland, men utvecklingen skall styras så att man i första hand utnyttjar de typer av biomassa som ger de största utsläppsminskningarna och de minsta negativa effekterna för naturens mångfald, till exempel avfall från jord- och skogsbruket och klen virke från första gallringar.

Administrativa och ekonomiska hinder för närenergilösningar skall avlägsnas bland annat på följande sätt:

- Mervärdesskatten på solenergiapparater sänks till 10–15 procent.
- Hushållsavdraget höjs tillfälligt.
- Staten beviljar garantier för lån till hushåll och husbolag som vill investera i grön energi.
- Tillståndsförfarandet i kommuner förenhetligas.
- Små elproducenter får ersättning genom timvis nettomätning av produktion och konsumtion.

Vindkraftens acceptans på det lokala planet skall förbättras genom att gynna nya former av ägande, avtal och beskattning. Goda exempel från Danmark, Tyskland och Skottland borde utnyttjas även hos oss.

Smart energiförbrukning och mera flexibilitet i efterfrågan på el skall gynnas. Elmätare som kan avläsas på distans, så kallade ”smarta elmätare”, gör det möjligt för hushåll att bidra till en mera flexibel efterfrågan på el, vilket förbättrar effektiviteten och minskar konsumtionstopparna. Än så länge har bara en bråkdel av potentialen utnyttjats. Elmarknadens funktion borde ytterligare utvecklas så att prissättningen av konsumentprodukter skulle följa spot-priserna. Man borde också sporra aktörer på elmarknaden att utveckla nya affärsmodeller.

Förbränningen av stenkol och torv skall upphöra fram till år 2025. Man har talat länge och väl om att fasa ut användningen av stenkol. Under den nuvarande riksdagsperioden har man tagit sikte på år 2025. Den nya regeringen skall bereda och börja genomföra en plan för hur denna vision skall förverkligas. I samma takt bör man även fasa ut förbränningen av torv vars klimateffekter är jämförbara med stenkol. De nuvarande anläggningarna där man bränner stenkols och torv skall köras ner helt eller byggas om för förnyelsebara och hållbara bränslen. Nya investeringar, vare sig det gäller att förlänga användningstiden för gamla eller att bygga helt nya anläggningar där man främst bränner stenkol eller torv, bör inte göras. Den här planen skall innehålla åtgärder som säkerställer att det skapas nya arbetsplatser och näringsgrenar som kan ersätta torvbranschen.

VÄND TYDLIGARE RYGGEN ÅT DET GAMLA

För att Finland skall kunna bli ett framgångsrikt land som drivs av inhemsk förnyelsebar energi måste vi överge de gamla, förorenande energikällorna. Det här är inte bara möjligt, utan även ekonomiskt lönsamt om man utgår ifrån en systemförändring i stil med Danmark, i stället för att granska de olika energikällorna skilt för sig. Eftersom energianläggningarna, byggnaderna och trafikinfrastrukturen är långlivade och kampen mot klimatförändringen kräver brådskande åtgärder, måste omställningen inledas omedelbart.

Förbränningen av stenkol och torv skall upphöra fram till år 2025. Man har talat länge och väl om att fasa ut användningen av stenkol. Under den nuvarande riksdagsperioden har man tagit sikte på år 2025. Den nya regeringen skall bereda och börja genomföra en plan för hur denna vision skall förverkligas. I samma takt bör man även fasa ut förbränningen av torv vars klimateffekter är jämförbara med stenkol. De nuvarande anläggningarna där man bränner stenkols och torv skall köras ner helt eller byggas om för förnyelsebara och hållbara bränslen. Nya investeringar, vare sig det gäller att förlänga användningstiden för gamla eller att bygga helt nya anläggningar där man främst bränner stenkol eller torv, bör inte göras. Den här planen skall innehålla åtgärder som säkerställer att det skapas nya arbetsplatser och näringsgrenar som kan ersätta torvbranschen.

Samhällets stöd till fossila bränslen skall upphöra. Enligt en utredning som gjordes av Regeringen Katainen uppgår det miljökadliga stödet till fossila bränslen (inkl torv) till hela 2,5 miljarder euro per år. Samtidigt var stöden till förnyelsebar energi cirka 80 miljoner euro enligt närings- och industriministeriets siffror. Många av stöden till fossil energi är dolda stöd, vilkas primära motivering är att stöda industri, glesbygden eller sysselsättningen inom torvbranschen. De här subventionerna skall granskas kritiskt och förnyas så att stöder omställningen till ren teknologi och förnyelsebar energi, samtidigt som de främjar sysselsättningen och den lokala ekonomin. Energibeskattningen skall ändras så att skattenivån motsvarar skadorna på miljön. Kopplingen mellan beskattningen av torv och stödet till träbiomassa skall brytas så att användningen av virke kan ta fart.

Inga nya tillstånd för kärnkraftverk skall beviljas. Under de senaste 13 åren har riksdagen godkänt principbeslut för tre nya kärnkraftverk. Ändå kommer ingen av dessa anläggningar att producera el ännu på många år. Alla projekt har råkat ut för ekonomiska och tekniska problem. Samtidigt har väntan på kärnkraft bromsat ibruktagande av förnyelsebar energi. Både de utlovade utsläppsminskningarna och de nya arbetsplatserna har uteblivit. Exportpotentialen för kärnkraftskunnande är minimal. I framtiden skall investeringar riktas till nya energilösningar som stärker inhemskt kunnande och gynnar exportindustrin.

FÖLJ KLIMATLAGEN

Den nya regeringen skall genast börja tillämpa den nya klimatlagen som skall träda ikraft under år 2015. I första hand handlar det om att godkänna en klimatpolitisk plan på lång sikt. Den borde staka ut hur utsläppen av klimatsörande gasen skall skäras ner inom alla sektorer fram till år 2050. På basen av detta kan man sedan bereda åtgärder för de sektorer som inte omfattas av utsläppshandlen (trafik, jordbruk, fastighetsvis uppvärmning, avfall).

Inom trafiksektorn skall särskilt elektrifierad transport främjas. Spårtrafikens konkurrenskraft borde stärkas i förhållande till personbilstrafiken. Nätet av laddnings- och tankningsstationer för el- och gasbilar borde utvidgas. Beskattningen är ett annat sätt att göra det lättare för konsumenter att röra sig med förnyelsebar energi.

Inom jordbruket skall utsläppstrenden vändas neråt. Genom att förnya energistöden inom jordbruket kan man främja både konsumtion och produktion av förnyelsebar energi. Exempelvis borde spannmålstorkar som idag värms upp med olja övergå till bioenergi. Rötning av nya åkrar på organisk mark för odling eller för endast spridning av stallgödsel borde begränsas kraftigt. Stallgödseln borde i stället användas för biogasproduktion.

Användningen av fossila bränslen för uppvärmning av enskilda hus skall upphöra. Fortfarande uppvärms nästan 200 000 egnahemshus med oljepannor. Många husägare är intresserade av att byta uppvärmningssystem och det är vettigt ur ett ekonomiskt perspektiv. På grund av den stora investeringen är det dessvärre inte möjligt för alla att genomföra ett byte. För att ändamålsenliga energirenoveringar skall genomföras, skulle det behövas förmånliga lån, andra nya finansieringsinstrument och en långsiktig politisk styrning.

Visionen om Finland som förlitar sig hundraprocentigt på förnyelsebar energi kan förverkligas bara om vi har en stark miljöförvaltning och värnar om naturens mångfald.